

Kolekcja mszaków w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu. Część II

The Bryophyte Collection in the Upper Silesian Museum in Bytom (Part II)

ADAM STEBEL

A. Stebel, Katedra i Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Ziolarstwa, Śląska Akademia Medyczna w Katowicach, ul. Ostrogórska 30, 41–200 Sosnowiec; e-mail: astebel@farmant.slam.katowice.pl

ABSTRACT: This paper is a contribution to the knowledge of bryofloras of the Beskid Śląski Range, Wyżyna Śląska Upland, Kotlina Oświęcimska Basin and Pojezierze Litewskie Lakeland. It is based on the herbarium specimens collected by K. Lubliner in July, August and October 1935. Totally, localities of 33 species are reported. Distribution data of many rare species, e.g. *Sphagnum centrale*, *S. obtusum* and *Paludella squarrosa*, are provided.

KEY WORDS: mosses, distribution, Beskid Śląski Range, Wyżyna Śląska Upland, Kotlina Oświęcimska Basin, Pojezierze Litewskie Lakeland, Poland

Wstęp

W zbiorach Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu znajdują się obszerne, w większości nieznane zbiory mszaków. Część z nich (zbiory E. Dreschera, F. Kerna, L. Pfützenreitera i V. Torki) została opublikowana w pierwszej części pracy (Stebel, Nowak 2005). Druga część pracy obejmuje kolekcję mchów zebranych przez K. Lubliner w lipcu, sierpniu i październiku 1935 roku. Dobrze zachowane alegaty przechowywane są w papierowych kopertach umieszczonych w kartonowych pudłach. Stanowią je przede wszystkim torfowce, natomiast mchy brunatne odnalezione zostały jako domieszki w materiałach zielnikowych. Zdecydowana większość okazów pochodzi z terenu Beskidu Śląskiego. Nieliczne zebrane zostały na Wyżynie Śląskiej, Pojezierzu Litewskim oraz w Kotlinie Oświęcimskiej.

STEBEL A. 2005. The Bryophyte Collection in the Upper Silesian Museum in Bytom (Part II). *Acta Botanica Silesiaca* 2: 159–166.

1. Materiał i metody

Oznaczenia całości materiałów zielnikowych zrewidowano. Gatunki zestawiono w postaci listy florystycznej, którą poprzedza wykaz stanowisk. Jest ona ułożona alfabetycznie w obrębie poszczególnych regionów geograficznych (Kondracki 1994). Dla każdego stanowiska podano przynależność administracyjną oraz, o ile to było możliwe, kwadrat ATMOS (Ochyra, Szmaja 1981). Listę gatunków ułożono również w porządku alfabetycznym. Nazewnictwo taksonów przyjęto za Ochyra i in. (2003). Przy opisie stanowisk zamieszczono datę zbioru oraz wszystkie informacje podane przez autorkę na etykietach. W przypadku zmiany nazwy w wyniku rewizji nazwę pierwotną podano w nawiasie.

2. Wyniki

Ogółem, po rewizji oznaczeń, kolekcja K. Lubliner obejmuje 33 gatunki, w tym 25 gatunków z Beskidu Śląskiego, 13 gatunków z Wyżyny Śląskiej, 5 gatunków z Kotliny Oświęcimskiej i 11 gatunków z Pojezierza Litewskiego. Należy podkreślić, że prawie wszystkie zamieszczone w liście florystycznej mchy objęte są obecnie ochroną gatunkową (Rozporządzenie ...). Wśród gatunków pochodzących z Beskidu Śląskiego na uwagę zasługuje *Sphagnum centale*, gatunek nie podawany do tej pory z omawianego pasma górskiego (Melosik 1996), obecnie na tym terenie nie odnaleziony. Do interesujących mchów z Wyżyny Śląskiej i Kotliny Oświęcimskiej zaliczyć należy stanowiska *Sphagnum magellanicum*, *S. obtusum* i *S. papillosum*, aktualnie bardzo rzadko notowanych w tych regionach (Stebel, Fojcik 2003). Z okolic jeziora Wigry godnymi uwagi są stanowiska mchów zagrożonych w Polsce (Żarnowiec i in. 2004) – *Paludella squarrosa*, *Sphagnum fuscum* i *Tomentypnum nitens*

2.1. Wykaz stanowisk:

Beskid Śląski – Barania Góra (Wisła): koło szczytu (Gd 13), źródlika Czarnej Wisielki (Gd 13), Przysłop (Gd 12), między schroniskiem a szczytem (Gd 12/13); Cieńków (Wisła: Gd 12); dolina Białej Wisielki, górna część (Wisła: Gd 12/13); dolina Brennicy (gm. Brenna: Gd 02); dolina Czarnej Wisielki (Wisła: Gd 12); dolina Dziehcinki (Wisła: Gd 11); dolina Gahury (Wisła: Gd 01); dolina Gościejowa (Wisła: Gd 12); dolina Jasionki [=Jesionki] (gm. Jaworze: Fd 92); dolina Jawornika (Wisła: Gd 11); dolina Łabajowa (Wisła: Gd 11); dolina Malinki (Wisła: Gd 12); dolina Suchego [=Suchego Potoku] (Ustroń: Gd 01); Jasionki (gm. Jaworze: Fd 92); Jurzyków (Wisła: Gd 11); Kiczory (Wisła: Gd 11); między Kiczorami a Istebną (Wisła/gm. Istebna: Gd 11); Klimczok (Bielsko-Biała: Gd 02);

Magurka Wiślańska (Wisła/gm. Lipowa: Gd 13); Malinów (Wisła/gm. Buczkowice: Gd 12); Małe Skrzyczne (gm. Buczkowice/Lipowa: Gd 03); Mikuszowice (Bielsko-Biała: Fd 93); potok Barbara (Bielsko-Biała: Gd 02); potok Głębiczek (Wisła: Gd 12); Skrzyczne (gm. Buczkowice/Lipowa: Gd 03); Złoty Groń (gm. Istebna: Gd 22).

Wyżyna Śląska – Mysłówice-Kosztowy (Fd 54).

Kotlina Oświęcimska – Zabrzeg (gm. Czechowice-Dziedzice: Fd 82).

Pojezierze Litewskie – okolice jeziora Wigry.

2.2. Wykaz flory:

Skróty: *c. spor.* – ze sporogonami; dol. – dolina; pd. – południowy; pn.-zach. – północny; wsch. – wschodni, zach. – zachodni.

Beskid Śląski

Aulacomnium palustre (Hedw.) Schwägr. – **dol. Jasionki**, młaczka nad potokiem powyżej gajówki, 01.08.1935 (w próbie *S. flexuosum*); **dol. Suchego**, młaka, 08.07.1935 (w próbie *Sphagnum palustre*).

Buckiella undulata (Hedw.) Ireland – **Kiczory**, pod szczytem, las świerkowy, 23.07.1935 (w próbie *Sphagnum girgensohnii*).

Polytrichum commune Hedw. – **dol. Dziehcinki**, przy drodze na wsch. zboczu Stożka nad potokiem, 03.07.1935 (w próbie *Sphagnum girgensohnii*); **dol. Gościejowa**, pn.-zach. zbocze, w zaroślach jagód i poziomek, 05.07.1935 (w próbie *Sphagnum girgensohnii*); **Kiczory**, pod szczytem, las świerkowy, 23.07.1935 (w próbie *Sphagnum girgensohnii*).

Pseudoscleropodium purum (Hedw.) M.Fleisch. – **dol. Jasionki**, *Nardetum* blisko wsi, 31.07.1935 (w próbie *Sphagnum palustre*).

Rhytidadelphus loreus (Hedw.) Warnst. – **dol. Białej Wiselki**, poniżej gajówki, na łupkowych ścianach i korzeniach, 10.07.1935 (w próbie *Sphagnum girgensohnii*); **Skrzyczne**, droga przez las pod szczytem, 14.07.1935 (w próbie *Sphagnum girgensohnii*).

Rh. triquetrus (Hedw.) Warnst. – **dol. Brennicy**, las świerkowy, 14.07.1935 (w próbie *Sphagnum girgensohnii*).

Sphagnum capillifolium (Ehrh.) Hedw. – **Barania Góra**, powyżej schroniska, 09.07.1935 (jako *S. warnstorffii*); **Barania Góra**, blisko szczytu, 10.07.1935 (w próbie *S. russowii*); **Cieńków**, poręba, 15.07.1935 (jako *S. warnstorffii*); **dol. Białej Wiselki**, górna część, na porębie, 10.07.1935; **dol. Czarnej Wiselki**, młaczka zarosła sitowiem, 09.07.1935 (w próbie *S. russowii*); **dol. Dziehcinki**, przy drodze pod gałęziami świerków (jako *S. warnstorffii*), wsch. zbocze przy drodze ze Stożka, nad potoczkiem oraz skraj lasu, 03.07.1935; **Kiczory**, pod szczytem, las świerkowy, 24.07.1935 (jako *S. warnstorffii*); **Skrzyczne**, *Nardetum* na szczycie, 14.07.1935 (jako *S. recurvum*).

S. centrale C.E.O.Jensen – **Barania Góra**, blisko szczytu, młody las świerkowy, 10.07.1935.

S. compactum Lam. & DC. – **dol. Białej Wiselki**, górna część doliny, poręba, 10.07.1935; **dol. Brennicy**, lewy brzeg, pod lasem świerkowym w świetle, 14.07.1935; **dol. Dziechcinki**, na skraju lasu w świetle, 03.07.1935; **dol. Malinki**, w młacie wprost leśnictwa, 12.07.1935; **Barania Góra**, blisko szczytu, młody las świerkowy, 09.07.1935.

S. cuspidatum Ehrh. ex Hoffm. – **dol. Gahury**, na zboczu pod świerkami, 06.07.1935.

S. denticulatum Brid. – **dol. Dziechcinki**, młaka nad potokiem na dnie doliny (jako *S. inundatum*) oraz przy drodze koło Jurzykowa, pod świerczkami (w próbie *S. inundatum*), wszystko 03.07.1935; *Nardetum* pod wsią **Jasionki**, 31.07.1935 (jako *S. inundatum*).

S. fallax (H.Klinggr.) H.Klinggr. – **Barania Góra**, najwyższy punkt, tuż poniżej szczytu, 09.07.1935 oraz blisko szczytu, młody las świerkowy, 10.07.1935 (jako *S. cuspidatum*); **Barania Góra**, młaka i źródlika Czarnej Wiselki, 10.07.1935 (jako *S. amblyphyllum*); **Barania Góra**, między schroniskiem a szczytem, 09.07.1935 (jako *S. cuspidatum* i *S. amblyphyllum*); **Barania Góra**, mała młaczka na zboczu oraz duża łąka bagnista nad Czarną Wiselką koło mostu, 10.07.1935 (jako *S. cuspidatum*); **dol. Czarnej Wiselki**, młaczka zarosła sitowiem, wiszące poduchy na korzeniach świerków oraz rowki przy drodze, brzeg lasu sosnowego, 09.07.1935 (jako *S. cuspidatum*); **dol. Dziechcinki**, poręba, 03.07.1935 (jako *S. cuspidatum*); **Malinów**, źródlista młaczka, 12.07.1935 (jako *S. cuspidatum*).

S. flexuosum Dozy & Molk. – **Barania Góra**, leśnictwo „Przysłop”, źródlista łączka oraz młaczka zarośnięta turzycami i skrzypem, 10.07.1935 (jako *S. riparium* Ångstr.) oraz zbocze źródliste zarośnięte świerkowym lasem, 10.07.1935; **Barania Góra**, między schroniskiem a szczytem, 09.07.1935; **Barania Góra**, młaka przy źródłiskach Czarnej Wiselki, 10.07.1935 (jako *S. riparium*); **dol. Białej Wiselki**, poniżej gajówki, niewielkie płyty na łupkowych ściankach i korzeniach, 10.07.1935; **dol. Czarnej Wiselki**, źródlista młaczka na zboczu Baraniej, 09.07.1935 (jako *S. riparium*); **dol. Dziechcinki**, przy drodze nad potoczkiem, 03.07.1935 oraz młaka, 03.07.1935 (jako *S. cuspidatum*); **dol. Jasionki**, młaczka nad potokiem powyżej gajówki, 01.08.1935 (jako *S. cuspidatum* i *S. riparium*) oraz rowek na porębie, 01.08.1935 (jako *S. riparium*); **Jasionki**, *Nardetum* pod wsią, 31.08.1935 (jako *S. riparium*); **Złoty Groń**, wilgotny las świerkowy, 21.07.1935 (jako *S. recurvum*).

S. girgensohnii Russow – **Barania Góra**, leśnictwo „Przysłop”, zbocze źródlikowe zarośnięte lasem świerkowym; w lesie (w próbie *S. quinquefarium*); w młodym lesie świerkowym, 10.07.1935; **Barania Góra**, najwyższy punkt, nieco poniżej szczytu; blisko szczytu, młody las świerkowy, 10.07.1935; **Cieńków**, las, 15.07.1935; **dol. Białej Wiselki**, poniżej gajówki, niewielkie płyty na łupkowych ścianach i korzeniach oraz poniżej szczytu Baraniej Góry, młody las świerkowy, 10.07.1935; **dol. Brennicy**, las świerkowy, 14.07.1935; **dol. Czarnej Wiselki**, lewy brzeg potoku, wiszące kożuchy na korzeniach drzew; w cieniu pod jodełkami; wsch. brzeg, duże poduchy nad wodą; przy szosie na Kubalonkę, podmokłe miejsce; źródlista młaka, przy drodze turystycznej; rowki przy drodze, brzeg lasu świerkowego, 09.07.1935; **dol. Dziechcinki**, poręba przy drodze ze Stożka; przy drodze na wsch. zboczu Stożka nad potokiem; młaka nad potokiem koło pierwszych zabudowań, 03.07.1935; **dol. Gościejowa**, pn.-zach. zbocze, w zaroślach jagód i poziomek; wysoki tarasik nad potokiem, zbocze pn.-zach., w świetle, 05.07.1935; **dol. Jasionki**,

pod świerczkami na brzegu potoku, 01.08.1935 oraz w rowie przy drodze niedaleko wsi, 31.07.1935; **dol. Jawornika**, pn.-zach. zbocza w lesie jodłowo-świerkowym, 06.07.1935; **dol. Łabajowa**, u spływu południowego dopływu z Łabajówką; nad pd. dopływem; zbocze wysoko nad potokiem, w lesie; pod świerkami, wysoki brzeg potoku (jako *S. fimbriatum*); pn. brzeg potoku, nisko, nad samym potokiem, 04.07.1935; **dol. Malinki**, las, 12.07.1935; **dol. Suchego**, młaczka, 08.07.1935; **Jasionki**, *Nardetum* pod wsią, 31.07.1935; **Kiczory**, pod szczytem, las świerkowy, 23.07.1935; **Klimczok**, las świerkowy blisko szczytu, 28.07.1935; **Malinów**, młaczka w lesie świerkowym; las świerkowy, 12.07.1935; **Małe Skrzyczne**, las świerkowy, 15.07.1935; **Mikuszowice**, rów przy drodze koło Lasku Cygańskiego, 29.07.1935; **potok Barbara**, w lesie świerkowym, 30.07.1935; **potok Głębiczek**, 21.07.1935 (także jako *S. fimbriatum*); **Skrzyczne**, droga przez las pod szczytem, 14.07.1935; **Skrzyczne**, *Nardetum* na szczycie, 14.07.1935; **Skrzyczne**, przy drodze ze Skrzycznego do Malinowskiej Skały, 15.07.1935.

S. inundatum Russow – **Barania Góra**, leśnictwo „Przysłop”, młaka przy źródłiskach Czarnej Wisielki, 10.07.1935; duża, jasna łąka nad Czarną Wisielką, 10.07.1935 (jako *S. subsecundum*); **dol. Czarnej Wisielki**, źródlista młaczka przy drodze turystycznej, 09.07.1935; **dol. Dziehcinki**, przy drodze koło Jurzykowa, pod świerczkami, 03.07.1935.

S. magellanicum Brid. – **Barania Góra**, między schroniskiem a szczytem, 09.07.1935; **Malinów**, źródlista młaka, 12.07.1935; **Skrzyczne**, *Nardetum* na szczycie, 14.08.1935.

S. palustre L. – **Barania Góra**, między schroniskiem a szczytem, 09.07.1935; **Barania Góra**, młaka niedaleko źródlisk Czarnej Wisielki, 10.07.1935 (jako *S. magellanicum*); **Barania Góra**, leśnictwo „Przysłop”, duża źródliskowa łąka na zboczu zwróconym ku Czarnej Wisielce, 10.07.1935; **dol. Czarnej Wisielki**, około szosy na Kubalonkę, pod lasem świerkowym, miejsce wilgotne oraz młaka i rowki przy drodze turystycznej, 09.07.1935; **dol. Dziehcinki**, na brzegu lasu, w świetle oraz młaka, 03.07.1935; **dol. Jesionki**, *Nardetum* blisko wsi oraz młaka nad potokiem powyżej gajówki, w świetle, 31.07.35; **dol. Malinki**, w młacie wprost leśnictwa, 12.07.1935; **dol. Suchego**, młaka, 08.07.1935; **Złoty Groń**, wilgotny las świerkowy, 23.07.1935.

S. quinquefarium (Braithw.) Warnst. – **Barania Góra**, leśn. „Przysłop”, w lesie, 10.07.1935; **Cieńków**, las, 15.07.1935; **dol. Białej Wisielki**, niewielkie płyty na pionowych ścianach doliny, 10.07.1935; **dol. Brennicy**, las świerkowy, 14.07.1935; **dol. Dziehcinki**, płaskie dno doliny, młaczka nad potokiem, 03.07.1935; **dol. Jawornika**, pn.-zach. zbocze, w miejscach odkrytych, brzeg lasu, 06.07.1935; **dol. Łabajowa**, nisko, nad samym potokiem; wysoki brzeg potoku, pod świerkami oraz północny brzeg potoku, poduchy zwisające na korzeniach świerka, 04.07.1935; **dol. Malinki**, przy drodze w lesie świerkowym, 12.07.1935; **Magurka Wiślańska** (na etykietce jako Magórka, po stanowiskach zbioru z dnia 15.07.1935 można sądzić, że chodzi tu najprawdopodobniej o Magurkę Wiślańską), zbocze w lesie świerkowym, 15.07.1935; **Małe Skrzyczne**, w lesie świerkowym w cieniu, 15.07.1935.

S. russowii Warnst. – **Barania Góra**, między schroniskiem a szczytem, rowki, 09.07.1935 (jako *S. warnstorffii* i *S. acutifolium*); **Barania Góra**, blisko szczytu, młody las świerkowy, 10.07.1935 (jako *S. warnstorffii*); **Barania Góra**, leśn. „Przysłop”, źródlista łąka na zboczu opadającym ku Czarnej Wisielce, 10.07.1935 (jako *S. warnstorffii*); **dol.**

Czarnej Wiselki, prawy brzeg, pod jodełkami, w cieniu, 09.07.1935 (jako *S. warnstorffii*) oraz młaczka zarosła sitowiem, 09.07.1935; **Jasionki**, *Nardetum* pod wsią, 31.07.1935 (jako *S. warnstorffii*); **Skrzyczne**, *Nardetum* na szczycie, 14.07.1935 (jako *S. warnstorffii*).

S. squarrosum Crome – **Barania Góra**, młaka przy źródłach Czarnej Wiselki, 10.07.1935; **Barania Góra**, leśnictwo „Przysłop”, zbocze źródliste, porośnięte lasem świerkowym, 10.07.1935; **dol. Czarnej Wiselki**, powyżej spływu z Białą, nad potokiem, 09.07.1935; **dol. Dziehcinki**, przy drodze koło Jurzykowa, w cieniu pod świerkami, 03.07.1935; **dol. Jasionki**, młaczka nad potokiem powyżej gajówki, 01.08.1935; **dol. Jawornika**, pn.-zach. zbocze, w cieniu, 06.07.1935; **dol. Łabajowa**, nisko nad potokiem, 04.07.1935; **dol. Malinki**, las świerkowy, 12.07.1935; **Kiczory**, las świerkowy, 25.07.1935; przy drodze **Kiczory – Istebna**, młaczka nad potokiem, 24.07.1935.

S. subnitens – **dol. Łabajowa**, nad pd. dopływem, w świetle, 04.07.1935 (jako *S. acutifolium*).

S. subsecundum Nees – **dol. Brennicy**, na zboczu Beskidku, w lesie, 14.07.1935; **dol. Jasionki**, młaczka nad potokiem powyżej gajówki, 01.08.1935; **dol. Suchego**, młaka, 08.07.1935.

S. teres (Schimp.) Ångstr. – **dol. Dziehcinki**, młaki nad potokiem, między sitami, 03.07.1935; **dol. Suchego**, młaka, 08.07.1935.

Straminergon stramineum (Dicks. & Brid.) Hedenäs – **dol. Jasionki**, *Nardetum* blisko wsi, 31.07.35 (w próbie *Sphagnum palustre*); **dol. Jasionki**, młaczka nad potokiem powyżej gajówki, 01.08.1935 (próbie *Sphagnum flexuosum*).

Warnstorfia exannulata (Schimp.) Loeske – **dol. Dziehcinki**, młaka nad potokiem na dnie doliny, 03.07.1935 (w próbie *S. denticulatum*); **dol. Suchego**, młaka, 08.07.1935 (w próbie *Sphagnum palustre*).

Wyżyna Śląska

Wszystkie materiały zebrane zostały w miejscowości Kosztowy (obecnie Mysłowice-Kosztowy) dn. 12.10.1935 r.

Polytrichum commune Hedw. – stawek na brzegu lasu sosnowego (w próbie *Sphagnum cuspidatum*).

Sphagnum compactum Lam. & DC. – miejsca torfiaste między torem kolejowym a laskiem.

S. cuspidatum Ehrh. ex Hoffm. – stawek na brzegu lasu sosnowego.

S. fallax (H.Klinggr.) H.Klinggr. – stawek na brzegu lasu sosnowego (w próbie *S. cuspidatum*), torfiaste miejsce między torem kolejowym a laskiem (jako *S. cuspidatum*), w rowach na wrzosowisku (jako *S. cuspidatum*) oraz kwaśna łąka po lewej stronie toru (jako *S. cuspidatum*).

S. inundatum Russow – kwaśna łąka po lewej stronie toru oraz miejsca torfiaste między laskiem sosnowym a torem.

S. obtusum Warnst. – wykopy torfowe na kwaśnej łące blisko toru kolejowego.

S. palustre L. – stawek na brzegu lasu sosnowego oraz wykopy torfowe na kwaśnej łące blisko toru kolejowego.

S. papillosum Lindb. – miejsca torfiaste między torem kolejowym a sosnowym lasem oraz w rowach na osuszonym torfowisku.

S. russowii Warnst. – stawek na brzegu lasu sosnowego (jako *S. warnstorffii*).

S. subsecundum Nees – miejsce torfiaste między torem a laskiem sosnowym oraz wykopy torfowe na kwaśnej łące.

S. teres (Schimp.) Ångstr. – wykopy torfowe na kwaśnej łące.

Straminergon stramineum (Dicks. & Brid.) Hedenäs – torfiaste miejsce między torem kolejowym a laskiem (w próbie *S. fallax*).

Warnstorffia exannulata (Schimp.) Loeske – wykopy torfowe na kwaśnej łące (w próbie *Sphagnum subsecundum*).

Kotlina Oświęcimska

Sphagnum fallax (H.Klinggr.) H.Klinggr. – Zabrzeg pod Dziedzicami, glinianki, 08.08.1935 (jako *S. cuspidatum*).

S. flexuosum Dozy & Molk. – Zabrzeg pod Dziedzicami, osuszone torfowisko, 31.07.1935.

S. girgensohnii Russow – Zabrzeg pod Dziedzicami, las sosnowy, przy drodze, 08.08.1935.

S. magellanicum Brid. – Zabrzeg pod Dziedzicami, osuszone torfowisko, 08.08.1935.

Warnstorffia fluitans (Hedw.) Loeske – Zabrzeg pod Dziedzicami, glinianki, 08.08.1935 (w próbie *S. fallax*).

Pojezierze Litewskie

Wszystkie materiały zebrane zostały w sierpniu (bez dokładnej daty) 1935 roku i opisane jako „okolice jeziora Wigry”.

Aulacomnium palustre (Hedw.) Schwägr. (domieszka w próbie *Sphagnum warnstorffii*); *Paludella squarrosa* (Hedw.) Brid. (domieszka w próbie *Sphagnum warnstorffii*); *Polytrichum strictum* Menzies ex Brid. (domieszka w próbie *Sphagnum fuscum*); *Sphagnum capillifolium* (Ehrh.) Hedw., *c. spor.*; *S. flexuosum* Dozy & Molk. (jako *S. cuspidatum*); *S. fuscum* (Schimp.) H.Klinggr.; *S. magellanicum* Brid.; *S. russowii* Warnst.; *S. subsecundum* Nees; *S. warnstorffii* Russow; *Tomentypnum nitens* (Hedw.) Loeske (domieszka w próbie *Sphagnum warnstorffii*).

Literatura

- KONDRACKI J. 1994. Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne. – Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 339 ss.
- MELOSİK I. 1996. Występowanie *Sphagnum centrale* C. Jens. w Polsce. – Badania Fizjogr. Pol. Zach. Ser. B, Botanika **45**: 215–231.
- OCHYRA R., SZMAJDA P. 1981. La cartographie bryologique en Pologne. – W: SZWEYKOWSKI J. (red.), New perspectives in bryotaxonomy and bryogeography. – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Seria Biologia **20**: 105–110.

- OCHYRA R., ŻARNOWIEC J., BEDNAREK-OCHYRA H. 2003. Censur Catalogue of Polish Mosses. – Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków, 372 ss.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1764).
- STEBEL A., FOJCIK B. 2003. Atlas rozmieszczenia mchów chronionych Polski w województwie śląskim. – Materiały Opracowania Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska 7: 1–110.
- STEBEL A., NOWAK A. 2005. The Bryophyte Collection in the Upper Silesia Museum in Bytom (Part I). – Nature Journal 38: 15–25.
- ŻARNOWIEC J., STEBEL A., OCHYRA R. 2004. Threatened moss species in the Polish Carpathians in the light of a new Red-list of mosses in Poland. – W: STEBEL A., OCHYRA R. (red.), Bryological studies in the Western Carpathians. – Sorus, Poznań, s. 9–28.

Summary

A large bryophyte collection housed in the Upper Silesian Museum in Bytom is almost completely unknown. Data concerning E. Drescher's, F. Kern's, L. Pfützenreiter's and V. Torck's collections were published in the first part of the paper (Stebel, Nowak 2005). The second part contains information on bryophytes collected by K. Lubliner in July, August and October of 1935 and includes mainly peat mosses. The overwhelming majority of specimens originated from the Beskid Śląski Range, the rest was found in the Wyżyna Śląska Upland, Kotlina Oświęcimska Basin and Pojezierze Litewskie Lakeland. Identifications of all the found species have been checked. The taxa examined are listed in an alphabetical order. Mosses nomenclature follows Ochrya *et al.* (2003). For each locality, following information is given: collecting date, information written on specimens' labels and notes on the presence of sporophytes. Details of localities precede the floristic list. The sites are arranged alphabetically, separately for each region. In brackets, an administrative district and (if possible) ATMOS grid square are given. Lubliner's collection consists of 33 species, i.e. 25 from the Beskid Śląski Range, 13 from the Wyżyna Śląska Upland, 5 from the Kotlina Oświęcimska Basin and 11 from the Pojezierze Litewskie Lakeland. It is noteworthy, that nearly all collected mosses represent species now protected by law in Poland. A lot of them are very interesting, for example *Sphagnum centrale* (new to the flora of the Beskid Śląski Range), *Sphagnum magellanicum*, *S. obtusum* and *S. papillosum* (endangered in the Wyżyna Śląska Upland and Kotlina Oświęcimska Basin) as well as mosses threatened in Poland: *Paludella squarrosa*, *Sphagnum fuscum* and *Tomentypnum nitens*.